

i formegen Detail i saa Henseende, jeg skal søge at fatte mig saa kort som muligt, men jeg skal dog antyde de Forskjelligheder, der ere tilstede imellem os, og udtale, hvorvidt jeg troer, at disse kunne hæves. Naar den ærede Rigsdagsmand syntes at ville gjøre Indsigelser imod de Uttringer, som ere komne fra min Side angaaende Forholdene i Norge, saaledes som de have udviklet sig, sammenholdt med det, som her foreligger, saa forekommer det mig besynderligt, at han ligesom vilde benægte den Sandhed, at vi igjennem dette Forslag i en meget væsentlig Grad gaaer i samme Retning som den, der er kommen frem fra norsk Side. Jeg skal som sagt ikke gaae dybere ind herpaa, men allerede det, jeg igaar udtalte, forekommer mig at maatte være tilstrækkeligt til at vise dette, og det er sikkert, at, hvad det ærede Medlem idag har anført om den Forskel, der formeentlig skalde være, ikke kan være tilstrækkelig til at godtgjøre, at, hvad jeg har udtalt, skalde være urigtigt. Det staaer fast, at man i Norge er gaaet ud fra den samme Grundbetragtning som her, nemlig om Overlæseselsken i Skolerne, at man er kommen til en Tredeling og meget bestemt har forkastet en Tredeling. Det er væsentlige Hovedpunkter, og det, hvorom det i høieste Grad har dreiet sig; om Lovforslaget bestaaer af 67 eller af 10 Paragrapher, troer jeg ikke er saa væsentligt. Jeg kan forsikre det ærede Medlem, at disse 10 Paragrapher til Nød kunne udparcelleres i 30 til 40 og kunde have været det, og han kan gjerne faae flere, men derefter have vi ikke indrettet Lovens Bessaffenhed. Her synes mig saa meget mindre Grund til at lægge den Basis, det ærede Medlem antydede, som han selv veed og kjender — det antog jeg tidligere — den Betragtning, der har ledet Ministeriet, at det i Overensstemmelse med den af Rigsdagen selv bestemt udtalte Grundsætning, hvorefter et tidligere Lovudkast vistes tilbage til Regjeringen, ikke var ønskeligt at komme ind derpaa. Jeg har jo iøvrigt sagt, at, forsaavidt man skalde finde, at enkelte Bestemmelser i denne Retning kunde medoptages i Lovforslaget, vilde dette fra min Side ikke principielt møde nogen Modstand, saa at vi kunne naae op til et respectabelt Antal Para-

grapher, hvis man vil gaae den Vej; men jeg troer ikke, at det er rigtigt. — Hvad der imidlertid har været en Hovedgjenstand for Modsigelser og Modfætninger, er, at man ikke er gaaet ind paa den Tredeling, som er kommen frem fra de 11 Herrer. Her er imidlertid min Stilling blevet lidt forskjellig, ved hvad der er udtalt fra Forskjellige derom. Det er næsten almindelig blevet udtalt af de Herrer, der have havt Ordet derfor, at den overordentlige Vægt, de lægge paa Historien, er grundet i dens Indflydelse paa Menneskelivet, men denne Tanke staaer aldeles ikke i Strid med dette Forslag. Dvertimod er det rimeligt, at Historien efter dette Forslag vil komme til at indtage en meget betydelig Plads, altsaa kan det ikke være Meningen at stille Historien udenfor. Lovforslaget stiller Historieundervisningen som absolut nødvendig Betingelse; den skal begynde i en tidlig Alder og fortsættes til den allerseneeste Tid, og saaledes at den kan være fyldestgjørende for dem, der ville gaae den ene eller den anden Vej. Dette Lovforslag gaaer altsaa netop ud fra en fuldkommen Anerkjendelse af Historiens Betydning, og naar man siger, at det Oldnordiske ikke kommer til sin Ret, saa siger jeg, at det er det, som af flere er blevet troet, men Lovforslaget fornægter heller ikke det Oldnordiske. Hvis man vedtager dette Lovforslag, gaaer man mod mange Skolemænds Formening baade her og i Norge; thi det er langt fra, at man i Norge — idelmindste efter hvad der ligger for — har Nogetsomhelst, der viser, at man der havde Tilbøjelighed til at gaae videre i Oldnordisk, end man er gaaet, hvilket allerede flere finde er at gaae meget for vidt. Men saa meget er ialfald vist, at dette Lovforslag gaaer ud paa at bringe et Kjendskab frem til vore nordiske ældre Sprog, som jeg vil kalde det, og den dermed i Forbindelse staaende Literatur, som meget aabner Blikket for, hvad der tidligere var aldeles ukjendt i Skolernes Undervisning, og derved at give det første Grundlag til, at der kan gaaes videre enten maaffee allerede, som det blev antydet af en af de Herrer Talere, ved Undervisningen i Skolerne, forsaavidt den frit kunde tildeles, eller i Livet selv; thi det veed